

5. De werkwoorduitgang -d

Eén van de meest in het oog springende kenmerken van het geschreven Antwerps is dat sommige werkwoorden met een uitgang -d geschreven worden, terwijl we een t horen en in het Nederlands ook een t zouden schrijven. Kijk bijvoorbeeld naar de volgende zinnen:

- ← *ge kund mij ni elpe* [gë kunT mij ni-j-èlpë]
- ← *ze vraagd mij ùm aandacht* [zë vraachT mij-j-ùm]
- ← *golle meugd ni mee* [gollë meuchT ni mee]

Waarom deze werkwoorden met een uitgang -d geschreven worden wordt duidelijk wanneer we de zinnen zo aanpassen dat het volgende woord met een klinker begint:

- ← *ge kund ons ni elpe* [gë kunD-ons ni-j-èlpë]
- ← *ze vraagd ùm aandacht* [zë vraagD-ùm]
- ← *golle meugd oêk ni mee* [gollë meugD-oêk ni mee]

We zien dat deze werkwoorduitgangen nu daadwerkelijk als d uitgesproken worden. We zouden in de eerste voorbeelden een t kunnen schrijven en alleen een d schrijven wanneer we ook een d horen, maar dat zou tegen de geest van de spelling zijn, vergelijkbaar met iets als “één hoet - twee hoeden” of “ik ret - wij redden” in het Nederlands.

Niet alle Antwerpse werkwoorden gebruiken een uitgang -d. Er zijn er ook die een uitgang -t gebruiken, net als in het Nederlands:

- ← *ge lùpt ier in de weg* [gë lùpT ier] (je loopt hier in de weg)
- ← *ze waerkt alliën* [waerkT] (ze werkt alleen)

Welke werkwoorden gebruiken nu welke uitgang? In het deel over Antwerpse grammatica gaan we hier dieper op in (zie *Werkwoorden*, p. 105). Hier geven we enkel een eenvoudige vuistregel die meteen uitsluitel geeft: zet gewoon *gij* achter het werkwoord en u hoort meteen of het een -d of een -t gebruikt!

- ← *kunde* *gij* → *gij kund*
- ← *lùpte* *gij* → *gij lùpt*
- ← *vraagde* *gij* → *ze vraagd*
- ← *waerkte* *gij* → *gij waerkt*
- ← *meugde* *gij* → *golle meugd*